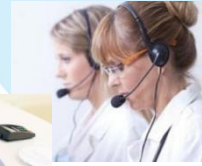

Zorgtechnologie

Lesbrief leerlingen Triage

Wat is triage?

Stel: je bent doktersassistent. De telefoon gaat. Tegelijkertijd meldt iemand zich aan de balie en de wachtkamer zit vol. Niet iedereen kan direct geholpen worden. Hoe bepaal je wie als eerste aandacht nodig heeft? Een doktersassistent maakt deze afweging voortdurend.

Dit heet **triage**: het inschatten hoe dringend een zorgvraag is, zodat patiënten de juiste zorg op het juiste moment krijgen. Triage is het beoordelen van de urgentie van een hulpvraag. Een doktersassistent stelt gerichte vragen om in te schatten hoe ernstig de situatie is. Op basis daarvan wordt bepaald welke zorg nodig is, hoe snel die moet worden gegeven en door wie de patiënt het beste geholpen kan worden.

Opdracht 1: Sorteert de patiënten

Wat ga je doen?

Hieronder staan zes patiënten met verschillende klachten. Jij gaat bepalen wie het eerst geholpen moet worden. Zet de patiënten op volgorde van meest urgent (wie moet het eerst geholpen worden?) naar minst urgent (wie kan het langst wachten?).

Patiënt	Klacht
Meneer Smit (58 jaar)	Hij heeft al een week last van brandend maagzuur. Hij wil graag een recept voor sterkere medicijnen.
Meneer de Vries (65 jaar)	Hij heeft plotseling pijn op de borst en is benauwd. Hij is bleek en zweet.
Mevrouw de Wit (35 jaar)	Zij heeft al drie dagen last van hoesten en een verstopte neus. Ze heeft geen koorts en voelt zich verder prima.
Mevrouw Jansen (42 jaar)	Zij is gevallen met de fiets. Haar arm staat scheef en ze heeft veel pijn. Ze kan wel praten en lopen.
Meneer Bos (80 jaar)	Hij is alleen gekomen. Hij voelt zich duizelig en is een keer bijna gevallen. Hij gebruikt bloedverdunners.
Lisa (8 jaar)	Lisa heeft koorts (38,5°C) en een zere keel. Haar moeder is met haar meegekomen. Lisa speelt wel gewoon.

Vragen voor bespreking:

1. Waarom heb je deze volgorde gekozen?
2. Welke patiënt vond je het moeilijkst om te plaatsen? Waarom?
3. Wat zou je tegen de patiënten zeggen die moeten wachten?

Opdracht 2 – Rollenspel

Wat ga je doen?

1. Eén persoon speelt de doktersassistent/triagist.
2. De andere persoon speelt de patiënt.
3. De doktersassistent stelt vragen aan de patiënt om te bepalen hoe dringend de klacht is.
4. Wissel daarna van rol.

Situatie:

Meneer Jansen is 58 jaar en belt naar de huisartsenpost. Hij zegt: "Ik heb sinds vanmorgen last van mijn borst. Het voelt alsof er iets knijpt. Ik ben ook een beetje benauwd." Hij klinkt nerveus aan de telefoon. Meneer Jansen heeft een drukke baan, rookt en heeft een paar jaar geleden een hartaanval gehad in zijn familie. Hij zegt: "Ik ben bang dat het weer misgaat."

Gebruik de triage kleuren op te bepalen hoe urgent de situatie is:

De triage-kleuren

Kleur		Urgentiecode	Betekenis	Wachttijd
Rood		U1- direct/ levensbedreigend	Directe actie is vereist. De patiënt is in levensgevaar en wordt onmiddellijk geholpen.	0 minuten
Oranje		U2 – zeer urgent	De situatie is zeer ernstig. Er is snel medische hulp nodig om verslechtering te voorkomen.	± 10 minuten
Geel		U3- urgent	Een ernstige situatie, maar niet direct levensbedreigend. De patiënt moet snel behandeld worden.	± 60 minuten
Groen		U4 – standaard	Hulp is nodig, maar de situatie is stabiel en niet acuut. De patiënt kan wachten.	± 1-2 uur
Blauw		<u>U5 – niet urgent</u>	De klachten zijn minimaal of chronisch. Patiënten worden geholpen na de spoedgevallen.	± enkele uren

Waarom heeft een doktersassistent deze codes nodig?

Met de urgentiecodes kan een doktersassistent:

1. Veilig werken – Levensbedreigende situaties worden nooit gemist
2. Snel beslissen – Geen lange discussie over wie eerst komt
3. De huisarts ontlasten – Patiënten met kleine klachten kunnen zelf worden geadviseerd
4. Patiënten geruststellen – Uitleggen waarom ze moeten wachten.

Opdracht 3: Casus Analyse

Wat ga je doen?

Bedenk 5 vragen die je als doktersassistent aan de dochter of mevrouw de Jong zou stellen. Kies een triage-kleur die bij deze situatie past. Leg uit waarom je deze kleur kiest.

Casus – Mevrouw de Jong (72 jaar)

Situatie:

Mevrouw de Jong is 72 jaar en woont alleen. Haar dochter belt naar de huisartsenpost omdat ze zich zorgen maakt. Mevrouw de Jong is de laatste dagen steeds verwarder geworden. Ze weet niet meer welke dag het is en is een keer gevallen in de tuin. Ze heeft geen pijn, maar loopt wel een beetje moeilijk. Mevrouw de Jong gebruikt medicijnen voor haar bloeddruk. Haar dochter zegt: "Mijn moeder is normaal heel helder, maar nu is ze helemaal de weg kwijt."

Wat ga je doen?

1. Bedenk 5 vragen die je als doktersassistent aan de dochter of mevrouw de Jong zou stellen. Schrijf deze op het invulblad.
2. Kies een triage-kleur die bij deze situatie past.
3. Leg uit waarom je deze kleur kiest.

Invulblad – Triage

Naam leerling/student: _____
Klas: _____
Datum: _____

Opdracht 1 – Sorteert de patiënten

Schrijf jouw volgorde op (1 = meest urgent, 6 = minst urgent):

Patiënten:

- Meneer Smit (58 jaar)	Al een week last van maagzuur
- Meneer de Vries (65 jaar)	Pijn op de borst, benauwd, bleek, zweet
- Mevrouw de Wit (35 jaar)	Verkoudheid, hoesten, geen koorts
- Mevrouw Jansen (42 jaar)	Gebroken arm, veel pijn, stabiel
- Meneer Bos (80 jaar)	Duizelig, bijna gevallen, gebruikt bloedverdunners
- Lisa (8 jaar)	Koorts en keelpijn, speelt gewoon

Jouw volgorde:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Welke patiënt vond je het moeilijkst op te plaatsen? Waarom?

Wat zou je tegen de patiënten zeggen die moeten wachten?

Opdracht 2 – Rollenspel

Welke vragen heb je als doktersassistent gesteld?

Welke kleur heb je gekozen en waarom?

Wat heb je tegen meneer Jansen gezegd om hem gerust te stellen?

Opdracht 3 – Casus Analyse

Mijn vijf vragen aan de dochter of mevrouw de Jong:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Mijn gekozen kleur: _____

Waarom kies ik deze kleur?

Wat heb je geleerd?

Schrijf in één zin op wat je deze les hebt geleerd over triage.

Zorgtechnologie

Antwoordenblad Lesbrieven leerlingen Triage

Opdracht 1: Sorteert de patiënten

1. **Meneer De Vries (65)** – Plotseling pijn op de borst, benauwd, bleek en zweterig. **Kleur: ROOD (U1)** – Mogelijk acuut hartinfarct. Direct levensbedreigend, onmiddellijke beoordeling noodzakelijk (0 minuten).
2. **Meneer Bos (80)** – Duizelig, bijna gevallen, gebruikt bloedverdunners. **Kleur: ORANJE (U2)** – Hoge leeftijd, valrisico en gebruik van bloedverdunners maken de situatie zeer urgent (±10 minuten).
3. **Mevrouw Jansen (42)** – Gebroken arm, veel pijn, stabiel. **Kleur: GEEL (U3)** – Ernstig letsel, maar de patiënt is stabiel en kan kort wachten (±60 minuten).
4. **Lisa (8)** – Koorts (38,5 °C) en keelpijn, speelt gewoon. **Kleur: GROEN (U4)** – Niet acuut ziek en stabiel. Kan ongeveer 1-2 uur wachten.
5. **Dhr. Smit (58)** – Al een week last van brandend maagzuur. **Kleur: BLAUW (U5)** – Langdurige, niet-acute klacht. Kan enkele uren wachten.
6. **Mevrouw De Wit (35)** – Verkoudheid, hoesten, geen koorts. **Kleur: BLAUW (U5)** – Milde klachten zonder alarmsymptomen. Kan enkele uren wachten.

Welke patiënt vond je het moeilijkst op te plaatsen? Waarom?

Antwoord: Leerling geeft een eigen, logisch onderbouwd antwoord.

Wat zou je tegen de patiënten zeggen die moeten wachten?

Antwoord: Leerling geeft een eigen antwoord.

Bijvoorbeeld:

- Begrip tonen;
- Uitleggen waarom anderen eerder worden geholpen;
- Aangeven dat de patiënt zich direct moet melden als de klachten verergeren.

Zorgtechnologie

Antwoordenblad Lesbrief leerlingen Triage

Opdracht 2 – Rollenspel

Mogelijke vragen:

- "Kunt u precies beschrijven wat u voelt?"
- "Sinds wanneer heeft u deze klachten?"
- "Waar zit de pijn precies?"
- "Straalt de pijn uit naar uw arm, kaak, schouder of rug?"
- "Hoe benauwd bent u?"
- "Bent u misselijk of moet u zweten?"
- "Heeft u deze klachten eerder gehad?"
- "Gebruikt u medicijnen?"
- "Heeft u hart- of vaatziekten of komen deze in uw familie voor?"
- "Rookt u?"

(Andere relevante triagevragen zijn ook goed.)

Juiste kleur: ORANJE (U2)

Waarom?

Meneer Jansen heeft sinds vanmorgen een drukkende pijn op de borst en is benauwd. Hij rookt en hart- en vaatziekten komen in zijn familie voor. Deze klachten kunnen wijzen op een dreigend hartinfarct. Hij is aanspreekbaar en kan nog praten. Daarom is de situatie zeer urgent en past oranje (U2)(±10 minuten).

Wat heb je tegen meneer Jansen gezegd om hem gerust te stellen?

Antwoord: Leerling geeft een eigen antwoord.

Bijvoorbeeld:

- "Blijf rustig, u wordt zo snel mogelijk beoordeeld."
- "Ik ga ervoor zorgen dat u snel geholpen wordt."
- "Als uw klachten erger worden, zegt u dat direct."

Zorgtechnologie

Antwoordenblad Lesbrieven leerlingen Triage

Opdracht 3 – Casusanalyse

Mogelijke vragen:

- "Sinds wanneer is uw moeder verward?"
- "Is de verwardheid plotseling ontstaan?"
- "Kan zij normaal praten en begrijpt zij wat er tegen haar gezegd wordt?"
- "Is zij bewusteloos geweest na de val?"
- "Heeft zij haar hoofd gestoten?"
- "Heeft zij koorts of andere klachten?"
- "Gebruikt zij haar medicijnen zoals voorgeschreven?"
- "Zijn er veranderingen geweest in haar medicijnen?"
- "Heeft zij krachtverlies of een scheve mond?"

(Andere relevante triagevragen zijn ook goed.)

Juiste kleur: ORANJE (U2)

Waarom?

Mevrouw de Jong is 72 jaar en is de laatste dagen steeds verwarder geworden. Daarnaast is zij gevallen en loopt zij moeilijk. Bij ouderen kunnen plotselinge verwardheid en een val wijzen op een ernstige aandoening, zoals een beroerte, infectie of bloeding. Daarom is snelle medische beoordeling noodzakelijk en past oranje (U2) (± 10 minuten).

Wat heb je geleerd?

Antwoord: Leerling geeft een eigen antwoord.

Bijvoorbeeld:

- Ik heb geleerd welke vragen belangrijk zijn om de ernst van een situatie in te schatten.
- Ik heb geleerd dat je eerst informatie verzamelt voordat je een urgentie kiest.
- Ik heb geleerd dat een verandering in iemands gedrag of verwardheid een belangrijk alarmsignaal kan zijn.
- Ik heb geleerd dat leeftijd en medicijngebruik invloed kunnen hebben op de urgentie.
- Ik heb geleerd hoe je een triagekleur kiest en waarom je die keuze moet kunnen uitleggen.
- Ik heb geleerd dat je als doktersassistent geen diagnose stelt, maar beoordeelt hoe snel iemand medische hulp nodig heeft.
- Ik heb geleerd dat je goed moet doorvragen om een veilige beslissing te nemen.

Aanvullende reflectievragen:

- Welke vraag die jij stelde vond je het belangrijkst? Waarom?
- Welke informatie had je nodig om de juiste triagekleur te kiezen?
- Wat heb je geleerd over de rol van een doktersassistent tijdens deze casus?